



**DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT**

Statsråden

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

12/3538-

Godkjenning av regional plan for Rondane-Sølnkletten

Miljøverndepartementet har mottatt regional plan for Rondane-Sølnkletten med innvendinger i oversending av 10.oktober 2011 til sentral godkjenning. Planen er utarbeidet etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven og vedtatt i fylkestingene 26.september 2011.

Miljøverndepartementet godkjenner den regionale planen med endringer i retningslinjene og i plankartet etter innspill fra og møter med begge fylkeskommunene og berørte kommuner.

Bakgrunn

Den regionale planen er oversendt departementet med vesentlige innvendinger fra fylkesmennene i Hedmark og Oppland. Hovedbegrunnelsene i innvendingene er bekreftet gjennom en totalfaglig vurdering gitt av Direktoratet for naturforvaltning (DN, nå: Miljødirektoratet). I møte med departementet opprettholdt fylkesmennene sine innvendinger og mente at planen må revideres før den kan sies å imøtekomme føringene for planarbeidet i brevet fra Miljøverndepartementet av 12. april 2007. DN støttet dette og mente i tillegg at planen ikke oppfyller kravene i naturmangfoldloven kap II. Fylkeskommunene på sin side mente at de oppfyller kravene i bestillingsbrevet, at de avveier hensyn til villrein, næringsvirksomhet og friluftsliv i området og at de ivaretar regionale hensyn, men at detaljerte hensyn må vurderes i kommunale planer.

Regjeringens intensjoner med de regionale planene for villrein fjella

I Stortingsmelding nr. 26 (2006-07) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand presenteres målene for planleggingen. Det innledes blant annet med at "arealpolitikken i fjellkommunene er gjerne knyttet til lokale og regionale mål om å snu en negativ

utvikling i folketallet, og legge til rette for reiseliv og annen næringsutvikling, økt utnyttelse av landbruksressurser og tilrettelegging for ny innflytting. Det er vesentlig at dette gjøres på en måte som sikrer verdiene som er grunnlaget for en positiv utvikling, særlig knyttet til natur og kultur." Det settes opp tre "regjeringen vil"- punkter:

- Stimulere til at fylkeskommuner, fylkesmenn og kommuner samarbeider om regionale planer for fjellregionene som avklarer langsiktige rammer for blant annet hyttebygging, næringsutvikling og store infrastrukturtiltak.
- Stimulere til bedre samordning mellom verneforvaltning og forvaltning etter plan- og bygningsloven og andre lover i fjellet.
- Sikre villreinens sentrale plass i norsk fjellfauna, gjennom regionale planer og etablering av europeiske og nasjonale villreinområder.

Når det gjelder det siste kulepunktet, pekes det i stortingsmeldingen på at sikring av villreinens leveområder er viktig for å kunne bevare villreinens sentrale plass i norsk fjellfauna. Dette var allerede tatt opp gjennom Stortingets behandling av Stortingsmelding nr. 21 (2004-2005) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand* der det ble understreket fra en *samlet energi- og miljøkomite* at villreinens leveområder skal sikres (jf. Innst.S. nr. 228 (2004-2005), s. 36).

Stortingets behandling av sistnevnte melding var noe av grunnlaget for det bestillingsbrevet Miljøverndepartementet sendte i 2007 til fylkeskommuner og kommuner med områder som er spesielt viktige for villreinens framtid.

Miljøverndepartementet ba fylkeskommunene utarbeide fylkesdelplaner for en helhetlig forvaltning av fjellområder som er spesielt viktige for villreinens framtid i Norge. Brevet inneholder seks kriterier som planene bør oppfylle:

- Det skal være avsatt tilstrekkelige arealer utenfor villreinens leveområde slik at det kan foretas en helhetlig og samlet avveining av de ulike brukerinteressene.
- Planen skal inneholde konkrete strategier for avgrensning på tvers av kommune- og fylkesgrenser av blant annet fritidsbebyggelse og reiselivsanlegg.
- Omfang og lokalisering av framtidig utbygging skal konkretiseres på kart og i retningslinjer.
- Det skal legges vekt på å unngå oppsplitting av nasjonale villreinområder.
- Mulighetene for vandring og utveksling av villrein mellom tilstøtende nasjonale villreinområder innenfor de europeiske villreinregionene skal opprettholdes og utbedres.
- Det skal avklares omfang og lokalisering av virksomhet og tiltak i influensområdet til de nasjonale villreinområdene. Potensialer for verdiskaping bør vurderes grundig.

Miljøverndepartementet godkjente planprogrammet for Rondane-Sølnkletten 15.september 2008. I godkjenningen understreket departementet at det var viktig å opprettholde og utbedre mulighetene for vandring og utveksling av villrein mellom tilstøtende nasjonale villreinområder, og at planen skal forene mål om lokal omstilling og utvikling med vernehensyn. Departementet ga støtte til at man anvendte

scenariemetodikk i planprosessen. Departementets godkjenning ble gitt i 2008 før lov om naturmangfold ble vedtatt.

Miljøverndepartementet har gitt til sammen 1,65 millioner kroner i tilskudd til det planfaglige arbeidet i Rondane – Sølnekletten. I tillegg er det gitt tilskudd på til sammen kr 300.000 til prosjekter der fokuset har vært på spesifikke forhold i dette planområdet.

Planens hovedinnhold

Fylkeskommunene har i planarbeidet fokusert på noen hovedutfordringer:

- Å finne en balanse mellom bruk og vern som bidrar til både ivaretagelse av villrein og utvikling av bærekraftige og levende lokalsamfunn.
- Å gi eiertilhørighet til - og forståelse for – planen lokalt.
- Å bidra til økt samarbeid og gjensidig tillit mellom lokalsamfunnene og de ulike forvaltningsnivåene som skal følge opp planen i praksis.
- Å gi nødvendige retningslinjer og rammer for videre forvaltning på et overordnet nivå, dvs. ikke være for detaljorientert.
- Å gi kommunene et visst handlingsrom innenfor de overordnede rammene og tillit til at det blir foretatt lokale vurderinger som ivaretar hensyn til både miljø og samfunn.

Planen har retningslinjer som etter fylkeskommunenes mening, godt ivaretar villreinens leveområder. Fylkeskommunene har forutsatt at kommunene er sitt ansvar bevisst i forhold til intensjonene i planen, slik at ikke handlingsrommet blir utnyttet på en måte som gir negative konsekvenser for villreinen.

Planen inneholder et handlingsprogram. Fylkeskommunene forutsetter at det avsettes midler til oppfølging av tiltakene. Det er nødvendig for å realisere planens intensjoner.

Regional sluttbehandling av planen

Fylkestingene i Hedmark og Oppland vedtok planen i felles fylkestingsmøte 26. september 2011 og fattet følgende vedtak:

1. *Fylkestinget gir sin tilslutning til det foreliggende planforslaget for Rondane – Sølnekletten med tilhørende handlingsprogram. Fylkestinget mener at planen på en god måte avveier hensynet til bruk og vern i tråd med bestillingen fra Miljøverndepartementet, og at planarbeidet er gjennomført i samsvar med forutsetningene i plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven.*
2. *Fylkestinget tar til etterretning at planforslaget, med henvisning til plan- og bygningslovens § 8-4, må oversendes til Miljøverndepartementet for endelig avklaring på bakgrunn av merknadene i felles høringsuttalelse fra fylkesmennene i Hedmark og Oppland, samt høringsuttalelse fra Direktoratet for naturforvaltning i forbindelse med offentlig ettersyn av planen. Merknadene er grundig vurdert, og fylkestinget mener at det å etterkomme dem, vil innebære en dreining av planen vekk fra prinsippet om en helhetlig naturfaglig og samfunnsmessig avveining av bruk og vern. Dette mener fylkestinget vil være i strid med bestillingen fra MD, og i strid med planprogrammet som MD har godkjent og som har ligget til grunn for planarbeidet. I tillegg vil det svekke betydningen av det omfattende planarbeidet som er gjennomført nettopp på bakgrunn av bestillingen fra MD, noe som vil*

være uheldig både i forhold til demokratiske spilleregler og i forhold til plan- og bygningslovens formelle krav til prosess og medvirkning. På bakgrunn av dette opprettholdes planforslaget slik det nå foreligger, og saken oversendes til MD for sluttbehandling.

Fylkesmennene hadde sterke innvendinger til planen da den var ute på første gangs høring og opprettholdt innvendingene da planen kom på andre gangs høring. De konkluderte med at den delen av planen som gjelder Rondane trenger en helhetlig og omfattende revisjon med særlig vekt på føre-var prinsippet, avgrensningen av villreinområdet, omfang og type av framtidig utbygging og omfanget av avbøtende tiltak.

Stikkordsmessig har fylkesmennene følgende innvendinger til planen:

- Det er uklart hvilke vurderinger som ligger bak valgte planløsning og hvilke konsekvenser planen vil ha.
- Planen innebærer en svekkelse sammenlignet med gjeldende fylkesdelplan for Rondane når det gjelder villreininteressene.
- Planen er ikke et godt nok styringsverktøy for å ivareta villreininteressene
- Føre-var prinsippet må tillegges større vekt.
- Omfang og type av framtidig utbygging bør gis en grundigere vurdering
- De avbøtende tiltakene bør gjøres mer forpliktende.

Der fylkesmennene har omtalt konkrete steder, er dette som eksempler på de generelle underliggende svakheter de mener planen innehar, ikke rettet mot kun de omtalte stedene.

Departementets vurdering av planen

Hovedregelen i plan- og bygningsloven § 8-4 er at regional plan vedtas med endelig virkning av fylkestinget. Vedtatt plan oversendes deretter berørte departementer til orientering (§ 8-4 første ledd). Planen skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket. Når det gjelder regional plan for Rondane-Sølnkletten foreligger det innvendinger. I tillegg har departementet i brev av 20. desember 2011 til fylkeskommunene varslet en bredere gjennomgang av planen.

Som grunnlag for departementets bredere gjennomgang av planen, ble DN anmodet om å utarbeide en totalfaglig vurdering av planen. DN sluttet seg i denne vurderingen til de generelle svakhetene ved planen som fylkesmennene hadde påpekt. DNs vurdering er at den samlede belastningen på området er stor fra tidligere og mest sannsynlig vil øke med denne planen. I tillegg hadde de følgende merknader:

- Planen mangler et helhetlig regionalt perspektiv.
- Planens føringer er for generelle.
- Planen gir for stort handlingsrom til kommunene – det meste av videre konkretisering og konsekvensvurderinger overlates til kommunal planlegging og saksbehandling.
- Det er fem av seks punkter i bestillingsbrevet som planen ikke besvarer.

- Handlingsprogrammet følger ikke opp med konkrete tiltak for å motvirke fragmentering av villreinstammen.
- Naturmangfoldlovens krav til vurdering av samlet belastning og føre-var prinsipp (§§ 8-12) er ikke oppfylt.

Det er utarbeidet en rekke fagrappporter om villreinens bestandssituasjon og påvirkningsfaktorer. Departementet viser særlig til *Villreinen i Rondane-Sølnkletten; Kunnskapsstatus og leveområde, Framdriftsrapport FoU – villrein i Rondane (NINA rapport 339)*, *Registrering av villreinen sin områdebruk i Tjønnseterfjellet - Gråhø, Nord-Fron og Sør-Fron kommunar 2007- 2009 (NINA rapport 558)*, *Framdriftsrapport FoU — villrein i Rondane (NINA 2012)* og artikkelen: *Tjønnseterfjellet - Gråhø i Rondane: 2012 siste året med registreringer (flere forfattere)*.

Villreinens leveområder i Rondane og Sølnkletten er de siste 100 årene blitt mer fragmenterte. Tidligere trekk mellom Rondane og Knutshø/Snøhetta har opphørt, mens flere andre regionale trekk i større eller mindre grad er redusert.

Når det gjelder beite anser man at nordre og midtre del av Rondane utgjør helårsbeite, mens det sørlige Rondane domineres av sommerbeite. Granskinger tyder på at grøntbeiter er minimumsfaktoren for delbestanden i nordre del . I den midtre og søndre delen har reinen rikere tilgang på proteinkilder gjennom sommeren. Helt i sør-øst mot Østerdalen og Hamar/Ringsaker har myrområdene særskilt store forekomster og utbredelse.

Den regionale planen slik den foreligger fra fylkeskommunene i Hedmark og Oppland gir, etter departementets mening, mulighet for at det gjennom kommune- og reguleringsplaner kan gjennomføres utbygginger som ytterligere vil fragmentere og ha negativ effekt på villreinens og dens leveområder. Departementet viser på denne bakgrunn til at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak bygger på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Kravet etter naturmangfoldloven § 8 er dermed oppfylt.

I de fleste områder som berøres av planen anser departementet at det gjennom ovennevnte rapporter og annen dokumentasjon er tilstrekkelig kunnskap om villreinen og annet naturmangfold og planens effekter på villrein og annet naturmangfold. Departementet tillegger derfor føre-var-prinsippet mindre vekt i denne delen av sin vurdering. Det foreligger imidlertid ikke tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter planen har for myrområdene i sør. I slike tilfeller tas det sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Departementet har for myrområdene i sør tillagt føre-var-prinsippet vekt i sin vurdering av planen.

Planen skal etter naturmangfoldloven § 10 også inneholde en vurdering av den samlede belastningen villreinen i området er og vil bli utsatt for. Rondane-Sølnkletten-området er ett av Norges og Europas viktigste villreinområder. Rondane har en geografisk utforming som et smalt fjellbelte som gjør området til et svært sårbart villreinterreng,

der også store deler av området blir utnyttet av mennesker. Området har totalt sett et stort omfang av eksisterende veier og hytteområder. Vinteråpne veier og reiselivsbedrifter har medført gradvis økende ferdsel til alle årstider.

Vi vurderer at planen kan ha vesentlig negativ innvirkning på villreinstammen i området, og dermed i betydelig grad gjøre det vanskeligere å nå forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5. I særlig grad vil utviklingssoner som berører viktige kalvingsområder, beiteområder og trekkområder bidra til dette. Departementet har tillagt prinsippet om samlet belastning stor vekt i saken og mener derfor planen på disse punkter bør endres.

Naturmangfoldloven § 11 har mindre vekt i saken da det ikke er aktuelt å stille vilkår om avbøtende tiltak.

Etter naturmangfoldloven § 12 skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som ut fra en samlet vurdering av bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gir de beste samfunnsmessige resultater. Departementet har i sin vurdering vektlagt at forslaget til regional plan har lokalisert soner for utbygging og ny aktivitet som vil vanskeliggjøre forvaltningsmålene for villrein, og som vil øke den samlede belastningen på villreinen. Departementet har derfor lagt vekt på en soneinndeling som i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til villreinen.

Departementet har i sin behandling av planen innhentet synspunkter på planen fra Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Planen er vurdert ut fra villreinfaglige synspunkter så vel som planfaglige synspunkter om helhet og forutsigbarheten i - og troverdigheten av - regionale planprosesser. Departementene har også vurdert planen ut fra bestemmelsene i naturmangfoldloven kap. II og regjeringens politikk for landbruks- og bygdeutvikling i spredt bosatte distrikter i Norge.

Miljøverndepartementet har gjennomført møter med fylkeskommunene og fylkesmennene der partene har orientert departementet om sitt syn på planen. Departementet har også hatt flere møter med fylkeskommunene for å orientere og drøfte de endringer departementet mente måtte gjøres i planen og gjennomført drøftingsmøter med berørte kommuner om hvor de ulike sonegrensene skal trekkes. Departementet har kommet til enighet med fylkeskommunene og kommunene om endringene i planens retningslinjer. Det er videre forhandlet direkte med den enkelte kommune om endring av sonegrensene. Departementet kom til enighet med alle kommunene om sonegrenser med unntak av Stor-Elvdal kommune. Her har departementet fastslått grenser og øvrige forhold knyttet til kalvingsområde rundt Bjørsjøen - Lauvåsen- Tyrvang.

Departementets endringer i planen

Endringer i plankartet:

Dovre kommune: Avgrensing av smale striper buffersone og utviklingssone langs E6 mellom Dombås og Hjerkinn. Utviklingssonen legges slik at eksisterende reiselivsbedrifter omfattes av sonen. Omdefinering av deler av utviklingssonen langs E6 mellom Dombås og grensen mot Sel kommune. (Område A i vedlagte plankart.)

Sel kommune: Avgrensing av utviklingssone rundt eksisterende hytteområdene Høvingen, Skardseter, Mysusetter og i området Kampen. (Område B i vedlagte plankart.)

Nord-Fron kommune: Avgrensing av utviklingssone og nasjonalt villreinområde rundt Tjønnseterfjell og Rondablikk ved Furusjøen, samt i ytterkant av buffersonen i sør. (Område C i vedlagte plankart.)

Sør-Fron kommune: Avgrensing av nasjonalt villreinområde, buffersone, utviklingssone og by- og bygdesone sør for Tjønnseterfjellet. (Område C i vedlagte plankart.)

Åmot kommune: Avgrensing av utviklingsområde langs aksene mellom Skramstadsetra og Digeråsen/Engulfsfjellet. (Område D i vedlagte plankart.)

Stor-Elvdal kommune: Buffersone rundt Ringnes i Imsdalen avgrenses som utviklingsområde. Deler av utviklingssonen sør i kommunen omdefineres til buffersone. Det gjøres en avgrensing av observasjonsområde i kalvingsområdet rundt Bjørsjøen - Lauvåsen- Tyrvang. (Område E i vedlagte plankart.)

Endringer i sonegrensene er tegnet inn på vedlagte plankart. Departementet forutsetter at fylkeskommunene oppdaterer det endelige plankartet for den regionale planen i samsvar med dette. Detaljert grensedragningsplan er avklart med den enkelte kommune.

Endringer i retningslinjene for planen

I kapittel 5.3 Felles retningslinjer for nasjonalt villreinområde i Rondane og Sølnkletten, SONE 1, underkapittel Retningslinjer for fritidsbebyggelse og andre tekniske inngrep, gjøres endring i tredje avsnitt. Endringen innebærer at den øvre rammen for bebyggelse på 100 m² bruksareal tas ut, og at alle søknader om tilbygg, uthus og anneks skal behandles som dispensasjoner. Departementets endring er satt i *kursiv*.

Det kan vurderes tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt. Søknader behandles som dispensasjon *uansett størrelse på tiltaket*, og det må foretas en konkret vurdering av hva som kan tillates ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse. Kommunene anbefales å vurdere behovet for utarbeiding av særskilte bestemmelser for geografisk avgrensede områder, alternativt utarbeide retningslinjer for dispensasjon.

I planens kapittel 5.4 Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2, underkapittel

Retningslinjer for fritidsbebyggelse og andre bygg, gjøres endring i andre avsnitt. Departementets endring er satt i *kursiv*.

Det kan gis rom for tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt innenfor en øvre ramme på 120m² bruksareal (BRA). Lokale rammer for bebyggelsen må konkret vurderes i den enkelte buffersone og fastsettes ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse.

Videre i planens kapittel 5.4 Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2, tas følgende inn umiddelbart etter kapitteloverskriften:

Området rundt rundt Bjørsjøen - Lauvåsen- Tyrvang i Stor-Elvdal kommune (merket E i plankartet), legges som observasjonsområde. Dette omfatter både beite- og trekk- og kalvingsområder. Områdene har en funksjon for villrein i dag, men kunnskapen om villreinens arealbruk er mangelfull. Dette området er "vente og se-område" hvor dagens aktivitet kan opprettholdes, men ingen nye tiltak skal igangsettes. Kommunen skal, i samarbeid med andre offentlige og private organer, utrede villreinens arealbruk før det tas endelig stilling til om det er ønskelig med mer utvikling i området. Observasjonsområdet skal evalueres i 2016.

I planens kapittel 5.6 Retningslinjer for utviklingssone (Rondane), SONE 3 tas følgende inn umiddelbart etter kapitteloverskriften:

For følgende områder i sone 3 gjelder "Retningslinjer for fritidsbebyggelse og andre bygg" i retningslinjenes kapittel 5.4, "Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2":

Dovre kommune: Dombås – Hjerkin (merket A i plankartet)

Sel kommune: Tjønnbakken øvre (merket B i plankartet)

Nord-Fron kommune: Furusjøen (merket C i plankartet)

Åmot kommune: Skramstadsætra (merket D i plankartet)

Departementets forutsetninger for oppfølging av planen i planperioden

Utarbeidingen av regionale planer for villreinfjella er et utviklingsprosjekt samtidig som det er svært viktig for at Norge skal kunne ivareta sitt ansvar for ansvarsarten villrein. Det er også viktig fordi en rekke av kommunene som ligger i planområdet, har befolkningsnedgang og et ensidig og svakt grunnlag for næringsutvikling. Planen må ta hensyn til alle disse forhold. Planen er utarbeidet som en regional plan som skal ivareta helhetlige og overordnede spørsmål på en måte som kan gi en mer enhetlig praktisering i kommunene i planområdet.

Departementet ser utfordringen man har hatt ved at lov om naturmangfold ble vedtatt midt under planprosessen. Det tilligger kommunene et ansvar for å følge opp lovens bestemmelser i sitt planarbeid.

Departementet legger til grunn at fylkeskommunene, kommunene og andre berørte parter følger opp planen i sin planlegging og virksomhet. Det må legges vekt på følgende forhold:

- sumeffekter av tiltak og handlinger må vurderes grundig
- føre-var prinsippet må tillegges stor vekt ved hvert tiltak
- handlingsprogram med konkrete avbøtende tiltak med ansvar, framdrift og finansiering må utarbeides hvert år. Det må omfatte alle aktører i planområdet
- alle tiltak må vurderes i en regional sammenheng

Fylkeskommunene og kommunene har hovedansvaret for denne oppfølgingen, men det tillegges fylkesmennene å se til at nasjonal politikk ivaretas i alle vedtak.

Avslutning

Departementet har ved godkjenning av den regionale planen ikke tatt stilling til økonomiske prioriteringer, nye føringer eller forventninger til oppgaveløsning i fylkeskommunene utover det som alt er pålagt i lov og forskrift. Godkjenningen omfatter ikke konkret ressursbruk. Prioritering og tildeling av ressurser blir vurdert gjennom de årlige budsjettprosessene.

Departementet forventer at merknader i dette brevet legges til grunn i den videre planleggingen. Vi ber fylkeskommunen gjøre innholdet kjent for dem som berøres av planen.

Vedtak

I medhold av plan- og bygningsloven § 7-2, godkjenner Miljøverndepartementet regional plan for Rondane-Sølnkletten, vedtatt av fylkestingene i Hedmark og Oppland 26.9.2011 med følgende endringer i retningslinjene og i plankartet:

Endringer i retningslinjene:

I kapittel 5.3 Felles retningslinjer for nasjonalt villreinområde i Rondane og Sølnkletten, SONE 1, underkapittel Retningslinjer for fritidsbebyggelse og andre tekniske inngrep, gjøres følgende endring i tredje avsnitt vist med kursiv:

Det kan vurderes tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt. Søknader behandles som dispensasjon *uansett størrelse på tiltaket*, og det må foretas en konkret vurdering av hva som kan tillates ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse. Kommunene anbefales å vurdere behovet for utarbeiding av særskilte bestemmelser for geografisk avgrensede områder, alternativt utarbeide retningslinjer for dispensasjon.

I planens kapittel 5.4 Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2, underkapittel: Retningslinjer for fritidsbebyggelse og andre bygg gjøres følgende endring i annet avsnitt

vist med kursiv:

Det kan gis rom for tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt innenfor en øvre ramme på 120m² bruksareal (BRA). Lokale rammer for bebyggelsen må konkret vurderes i den enkelte buffersone og fastsettes ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse.

Videre i planens kapittel 5.4 Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2, tas følgende inn umiddelbart etter kapitteloverskriften:

Området rundt Bjørsjøen og Lauvåsen i Stor-Elvdal kommune (merket E i plankartet), legges som observasjonsområde. Dette omfatter både beite- og trekk- og kalvingsområder. Områdene har en funksjon for villrein i dag, men kunnskapen om villreinens arealbruk er mangelfull. Dette området er "vente og se område" hvor dagens aktivitet kan opprettholdes, men ingen nye tiltak skal igangsettes. Kommunen skal, i samarbeid med andre offentlige og private organer, utrede villreinens arealbruk før det tas endelig stilling til om det er ønskelig med mer utvikling i området. Observasjonsområdet skal evalueres i 2016.

I planens kapittel 5.6 Retningslinjer for utviklingssone (Rondane), SONE 3 tas følgende inn umiddelbart etter kapitteloverskriften:

For følgende områder i sone 3 gjelder "Retningslinjer for fritidsbebyggelse og andre bygg" i retningslinjenes kapittel 5.4, "Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2":

Dovre kommune: Dombås – Hjerkin (merket A i plankartet)

Sel kommune: Tjønnbakken øvre (merket B i plankartet)

Nord-Fron kommune: Furusjøen (merket C i plankartet)

Åmot kommune: Skramstadsætra (merket D i plankartet)

Endringene i avgrensning:

Endringer i avgrensning av soner er tegnet inn på vedlagte kart.

Godkjenningen skjer i samråd med berørte departement.

Med hilsen

Bård Vegar Solhjell

Vedlegg

Kopi:

Alvdal kommune		2560	ALVDAL
Dovre kommune		2662	DOVRE
Folldal kommune	Nyberg	2580	FOLLDAL
Sel kommune	Botten Hansensgate 9	2670	OTTA
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRÅ
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Ringebu kommune	Hanstadgata 2	2630	RINGEBU
Øyer kommune		2636	ØYER
Lillehammer kommune	Serviceboks	2626	LILLEHAMMER
Ringsaker kommune	Postboks 13	2380	BRUMUNDDAL
Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Løten kommune	Postboks 113	2341	LØTEN
Elverum kommune	Storgt 18	2418	ELVERUM
Åmot kommune	Torget 1	2450	RENA
Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	Koppang
Rendalen kommune		2485	RENDALEN
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034, Statens Hus	2306	HAMAR
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER

Adresseliste

Hedmark fylkeskommune

Fylkeshuset

2325

HAMAR

Oppland fylkeskommune

Postboks 988

2626

LILLEHAMMER